

SPP

Statutawkowy Poradnik Prawny

Autor: Mikołaj Stefaniszyn
Recenzja i korekta: dr Paweł Tokarz, Maciej Mączko, Ksenia Talowska
Grafika: Ksenia Talowska

© 2020-2022 Kogutorium
www.kogutorium.org
facebook.com/kogutorium
facebook.com/groups/statutawka

Statutowy Poradnik Prawny – spis treści

A. Ocenianie:

1. Skala ocen
2. Ocena celująca
3. Ocenianie próbnych egzaminów
4. Frekwencja a klasyfikacja
5. Podwyższanie oceny semestralnej/końcowej
6. Podwyższanie oceny klasyfikacyjnej (końcowej) – egzamin komisyjny
7. Naganna ocena z zachowania
8. Tytuł laureata/finalisty konkursu/olimpiady
9. Czas na sprawdzenie sprawdzianu/pracy pisemnej
10. Uzasadnianie ocen

B. Organizacja szkoły oraz prawa i obowiązki ucznia

11. Usprawiedliwianie uczniów pełnoletnich
12. Udostępnianie sprawdzonych prac pisemnych
13. Spędzanie przerw na zewnątrz
14. Skreślenie z listy uczniów
15. Plan zajęć
16. Zapowiadanie sprawdzianów
17. Wydawanie świadectw
18. Karta obiegowa
19. Biblioteka szkolna
20. Religia i etyka
21. Obciążenie sprawdzianami
22. Odpracowywanie zajęć i zajęcia w soboty
23. Płatne wyjścia, wycieczki, zajęcia
24. Używane podręczniki
25. Miejsce na książki.

C. Bezpieczeństwo i komfort

26. Drzwi wejściowe
27. Drzwi ewakuacyjne
28. Temperatura na zajęciach

D. Egzaminy zewnętrzne

29. Procedury organizacji matury/egzaminu ósmoklasisty

E. Prawo szkolne i organy szkoły

30. Samorząd uczniowski
31. Co zawiera statut?
32. Prawo rodziców do wglądu w oceny

F. Zgłaszanie problemów

33. Kto może pomóc?
34. Wniosek do kuratorium oświaty
35. Wniosek do sanepidu

Stan prawny na dzień 27 kwietnia 2022.

1. Skala ocen

Zgodnie z przepisami art. 44i ustawy o systemie oświaty skala ocen bieżących jest ustanawiana w statucie szkoły. Dotyczy to również ocen śródrocznych (z wyjątkiem szkół dla dorosłych). Zgodnie z art. 44b ust. 10 tej samej ustawy *szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego określa statut szkoły*.

Zgodnie z art. 44i ust. 6 ustawy o systemie oświaty **roczne i końcowe (klasyfikacyjne) oceny z zajęć edukacyjnych oraz zachowania ustala się według skali ustalonej na podstawie art. 44zb tej ustawy**, czyli w skali ustalonej w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 w sprawie oceniania, klasyfikowania, promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych. Ocen zgodnie z rozporządzeniem jest 6: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny (dotyczy zajęć edukacyjnych, niektóre oceny zachowania mają inne nazwy) i odpowiadają im wartości liczbowe od 1 do 6. Oceny od 2 do 5 są ocenami pozytywnymi, a 1 jest oceną negatywną.

2. Ocena celująca

Zgodnie z przepisami art. 44b ust. 3 ustawy o systemie oświaty ocenianie na zajęciach edukacyjnych polega na rozpoznawaniu poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia treści zawartych w przyjętym programie nauczania oraz (w przypadku zajęć obowiązkowych) podstawy programowej. Niezasadne jest zatem formułowanie wymagań na najwyższe oceny (np. ocenę celującą) takich jak opanowanie całej podstawy programowej oraz materiału poza nią wykraczającego. **Najwyższa ocena** (w przypadku oceny rocznej lub końcowej – **ocena celująca**) **powinna być więc wystawiana za opanowanie wyłącznie treści przewidzianych w programie nauczania, a nie za opanowanie treści wspomnianych w programie nauczania oraz dodatkowo np. osiągnięcia w konkursach**. Wymóg brania udziału w konkursach w celu uzyskania oceny celującej jest nieuzasadniony.

<https://kuratorium.kielce.pl/13350/komunikat-przypominajacy-o-koniecznosci-przestrzegania-prawa-oswiatowego-przez-nauczycieli/>

3. Ocenianie próbnych egzaminów

Jak wspomniano wyżej, ocenie podlega poziom i postępy w opanowaniu treści zawartych w programie nauczania. Należy zatem oceniać treści, które zostały zrealizowane na zajęciach. **Nieodpowiednie jest ocenianie** całych arkuszy **próbnych egzaminów zewnętrznych** (np. próbnych matur wydawnictw Operon, Nowa Era) **jeżeli zawierają one treści, które nie były wcześniej zrealizowane na lekcjach**. Ocenie mogą podlegać wyłącznie treści, które uczniowie poznali już na zajęciach.

<https://kuratorium.kielce.pl/40627/komunikat-w-sprawie-nieuzasadnionego-oceniania-egzaminow-zewnetrznych/>

4. Frekwencja a klasyfikacja

Zgodnie z art. 44k ust. 1 ustawy o systemie oświaty *uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku albo wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na tych zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w okresie, za który przeprowadzana jest klasyfikacja. Podstawą do nieklasyfikowania może więc być brak podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności, a nie sama nieobecność.* Niezasadne jest więc nieklasyfikowanie ucznia nieobecnego na ponad połowie zajęć z danego przedmiotu, jeżeli ma on oceny bieżące w liczbie wystarczającej wystawić ocenę klasyfikacyjną.

5. Podwyższanie oceny klasyfikacyjnej

Zgodnie z art. 44b ust. 8 i 9 ustawy o systemie oświaty nauczyciele (wychowawca) na początku roku szkolnego informują uczniów o warunkach i trybie uzyskiwania wyższej niż przewidywana oceny z zajęć edukacyjnych (zachowania).

Zgodnie z art. 44b ust. 10 tej samej ustawy *szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego określa statut szkoły*, zatem wspomniane wyżej **warunki i tryb podwyższania oceny** powinny być określone w statucie.

6. Podwyższanie oceny klasyfikacyjnej (rocznej/końcowej) – egzamin komisyjny

Zgodnie z art. 44n ustawy o systemie oświaty **jeżeli** ocenę roczną lub końcową z przedmiotu lub zachowania **wystawiono niezgodnie z przepisami** dot. trybu ustalania ocen, **rodzice ucznia lub uczeń mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły w terminie do 2 dni po zakończeniu zajęć edukacyjnych.** W takiej sytuacji dyrektor powołuje komisję, która przeprowadza sprawdzian wiadomości (w przypadku zajęć edukacyjnych) lub wystawia ocenę (w przypadku oceny z zachowania). Negatywna ocena wystawiona przez komisję, podobnie jak ocena wystawiona przez nauczyciela, podlega oczywiście poprawie w drodze egzaminu poprawkowego.

7. Naganna ocena z zachowania

Zgodnie z art. 44f ust. 9 ustawy o systemie oświaty *“ocena klasyfikacyjna zachowania nie ma wpływu na: 1) oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych; 2) promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły”.* **Niezgodne z prawem** są przepisy statutu, jeżeli pozwala on na **nieklasyfikowanie ucznia** np. **z powodu** dwukrotnego ustalenia mu **nagannej oceny z zachowania.**

8. Tytuł laureata/finalisty konkursu/olimpiady

Zgodnie z art. 44j ustawy o systemie oświaty laureat konkursu przedmiotowego lub laureat albo finalista olimpiady przedmiotowej uzyskuje z tych zajęć celującą ocenę końcową. Przepis ten dotyczy wyłącznie uczestników konkursów i olimpiad organizowanych na zasadach opisanych w art. 22 ust. 2 pkt. 8 ustawy o systemie oświaty.

9. Czas na sprawdzenie sprawdzianu/pracy pisemnej

Czas na sprawdzenie sprawdzianu lub innej pracy pisemnej oraz ewentualne korzyści dla ucznia w razie niesprawdzenia jej na czas określa statut szkoły lub ewentualnie wewnętrzzszkolny albo przedmiotowy system oceniania. Nie jest to nijak uregulowane za pomocą ustawy albo rozporządzenia.

10. Uzasadnianie ocen

Zgodnie z art. 44e ust. 3 ustawy o systemie oświaty nauczyciel ma obowiązek uzasadnić ocenę w sposób opisany w statucie szkoły. Warto zaznaczyć, że nauczyciel powinien uzasadnić każdą ocenę – niezależnie od tego czy uczeń lub rodzic się zwróci z prośbą lub wnioskiem o to.

11. Usprawiedliwianie uczniów pełnoletnich

Zgodnie z art. 99 ustawy Prawo oświatowe statut szkoły określa obowiązki ucznia m.in. w zakresie usprawiedliwiania nieobecności, w tym usprawiedliwiania nieobecności przez uczniów pełnoletnich. Zgodnie z art. 11 kodeksu cywilnego z chwilą pełnoletniości nabywa się pełną zdolność do czynności prawnych (jak np. składanie oświadczeń o przyczynie nieobecności), a zgodnie z art. 92 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską do osiągnięcia pełnoletniości. **Bezprawny jest więc wymóg, aby nieobecności pełnoletniego ucznia usprawiedliwiał rodzic lub musiał złożyć odpowiednie oświadczenie**, aby jego pełnoletnie dziecko mogło samodzielnie występować z prośbą/wnioskiem o usprawiedliwienie.

12. Udostępnianie sprawdzonych prac pisemnych

Zgodnie z art. 44e ust. 4 i 7 ustawy o systemie oświaty sprawdzone i ocenione prace pisemne ucznia są udostępniane uczniowi oraz jego rodzicom, a sposób udostępniania dokumentacji określa statut szkoły. Zgodnie z zaleceniami MEN udostępnienie prac ma na celu np. umożliwienie przeanalizowania błędów i nie należy ograniczać udostępniania prac do samego prawa wglądu na miejscu w szkole. Szkoła, w opinii MEN, powinna umożliwić swobodny dostęp do pracy, np. poprzez umożliwienie sfotografowania pracy.

<https://www.kuratorium.waw.pl/pl/informacje/aktualnosci/9463.Zasady-udostepniania-prac-uczniom-i-ich-rodzicom.html>

13. Spędzanie przerw na zewnątrz

Zgodnie z § 14 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, uczniowie spędzają przerwy pod opieką nauczyciela oraz **jeżeli pozwalają na to warunki atmosferyczne, umożliwia się uczniom spędzanie przerw na świeżym powietrzu.**

14. Skreślenie z listy uczniów

Zgodnie z przepisami art. 68 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe **dyrektor szkoły ma prawo skreślić ucznia z listy uczniów** w drodze decyzji administracyjnej **w sytuacjach opisanych w statucie szkoły**, na podstawie **uchwały rady pedagogicznej** oraz **po zasięgnięciu opinii samorządu uczniowskiego**. Samorząd nie bezpośrednio ma wpływu na skreślenie ucznia z listy uczniów, jednak jego opinia jest w tym celu niezbędna.

Zgodnie z art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego decyzja administracyjna zawiera: oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony lub stron, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie, pouczenie o prawie do odwołania, imię nazwisko, stanowisko oraz podpis osoby wydającej decyzję (lub kwalifikowany podpis elektroniczny jeśli decyzja jest wydana w formie dokumentu elektronicznego).

Zgodnie z art. 51 ust. 1 pkt 4 lit. b w związku z art. 17 k.p.a. organem wyższego stopnia (organem, do którego można się odwołać) dla szkoły (jako zakładu administracyjnego, a zatem organu administracji publicznej) jest organ sprawujący nad nią nadzór, tj. kurator oświaty. Zgodnie z art. 129 § 2 k.p.a. odwołanie wnosi się w terminie do 14 dni od doręczenia decyzji. **Od decyzji o skreśleniu z listy uczniów można zatem się odwołać za pośrednictwem dyrektora szkoły do właściwego kuratora oświaty w terminie 14 dni.**

15. Plan zajęć

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z późn. zm., **plan zajęć** (o ile program nauczania to umożliwia) **powinien uwzględniać równomierne obciążenie zajęciami w ciągu tygodnia, zróżnicowanie zajęć w ciągu dnia oraz możliwości psychofizyczne uczniów.**

16. Zapowiadanie sprawdzianów

Zasady zapowiadania sprawdzianów i innych prac pisemnych **określa statut szkoły**, który określa szczegółowe zasady oceniania wewnątrzszkolnego.

17. Wydawanie świadectw

Zgodnie z art. 11 ustawy o systemie oświaty świadectwa wydawane przez szkoły są dokumentami urzędowymi. Ukrywanie dokumentu jest karalne na podstawie art. 276 Kodeksu karnego. **Szkoła nie ma więc prawa utrudniać uzyskania świadectwa na przykład nie wydając go dopóki uczeń nie odda książek do biblioteki albo dopóki nie odda karty obiegowej.** Świadectwo powinno być wydane w dniu zakończenia zajęć edukacyjnych. <https://kuratorium.kielce.pl/28989/wstrzymywanie-uczniom-wydawania-swiadectw-jest-niedopuszczalne-informacja-men/>

18. Karta obiegowa

Szkoły czasami przed zakończeniem edukacji danego ucznia w szkole wymagają oddania karty obiegowej z podpisami nauczycieli/pracowników szkoły, która ma potwierdzać, że uczeń z niczym szkole nie zalega. Statut może wymagać oddania takiej karty obiegowej i szkoła może wyciągać konsekwencje z tytułu niewypełnienia takiego obowiązku, o ile jest taka możliwość. **Nieoddanie karty obiegowej nie może jednak być przyczyną do niewydania świadectwa ukończenia szkoły lub świadectwa maturalnego.**

19. Biblioteka szkolna

Zasady organizacji biblioteki szkolnej określa statut szkoły. Opłaty za bibliotekę reguluje [ustawa z dnia 27 czerwca 1997 o bibliotekach](#) w art. 14. Zgodnie jednak z art. 22 tej ustawy zasady organizacji i działalności bibliotek szkolnych określają odrębne przepisy, tj. [ustawa o systemie oświaty](#), [ustawa Prawo oświatowe](#) oraz rozporządzenia wydane na podstawie tych ustaw. W tych aktach prawnych nie ma żadnej regulacji dotyczących opłat za bibliotekę, zatem **biblioteka szkolna nie może pobierać opłat za nieterminowy zwrot książek.**

Niezwrócenie książki na czas lub w ogóle nie może być podstawą do niewydania świadectwa szkolnego, o czym wspomniano wyżej. Uwaga: Nie oznacza to oczywiście, że można bezkarnie nie oddawać książek – w zależności od przypadku może to zostać potraktowane np. jako przywłaszczenie (art. 119 kodeksu wykroczeń). Szkoła może też dochodzić swoich praw na drodze cywilnej.

20. Religia i etyka

Zgodnie z art. 12 [ustawy o systemie oświaty](#) *publiczne przedszkola i szkoły podstawowe organizują naukę religii na życzenie rodziców, publiczne szkoły ponadpodstawowe na życzenie bądź rodziców, bądź samych uczniów; po osiągnięciu pełnoletności o pobieraniu nauki religii decydują uczniowie.* Zgodnie z [Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w szkołach publicznych z późn. zm., na religię uczęszczają uczniowie, którzy \(lub których rodzice\) złożą oświadczenie o chęci uczęszczania na te zajęcia.](#) Zajęcia dla zapisanych osób są obowiązkowe, a ocena z nich wlicza się do średniej, choć **nie wpływa na ukończenie szkoły lub promocję do kolejnej klasy.** Osoby, które (lub których rodzice) nie złożą wspomnianego oświadczenia, nie powinny być zapisane na religię; nie muszą wносить żadnej rezygnacji. Warto zauważyć, że oświadczenie o uczęszczaniu na religię w kolejnych latach nauki w jednej szkole nie musi być ponawiane, jednak może zostać zmienione. Warto też pamiętać, że jest to oświadczenie, a nie wniosek, zatem nie podlega ono rozpatrzeniu – szkoła nie może go odrzucić. Identyczne zasady dotyczą zaj. etyki na podstawie odrębnych przepisów.

Zajęcia religii/etyki nie są planowymi zajęciami dla osób w nich nieuczestniczących, więc zastępstwa za te zajęcia nie powinny być dla nich obowiązkowe. Szkoła podczas zajęć religii/etyki ma obowiązek takim osobom zapewnić opiekę lub zajęcia wychowawcze.

<https://wolnoscodreligii.pl/edukacja/>

21. Obciążenie sprawdzianami

Nie ma uregulowanej ustawowo **maksymalnej liczby sprawdzianów**, kartkówek i innych form sprawdzania wiedzy. Ewentualnych regulacji należy szukać w **statucie szkoły.**

22. Odpracowywanie zajęć, zajęcia w soboty, dni dyrektorskie (dodatkowe dni wolne)

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 28 lutego 2019 w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (§21) **zajęcia dydaktyczno-wychowawcze odbywają się przez 5 dni w tygodniu**. Jak sugeruje nazwa rozporządzenia, **dotyczy to szkół publicznych**. Szkoły prywatne mogą więc prowadzić zajęcia przez 6 dni w tygodniu.

Zgodnie z wspomnianym Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 11 sierpnia 2017 w sprawie organizacji roku szkolnego z późn. zm. dyrektorzy mogą (po zasięgnięciu opinii rady szkoły lub rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego) wyznaczyć **dodatkowe dni wolne** (tzw. dni dyrektorskie): **do 8 dni** w przypadku szkół podstawowych, **do 10 dni** w przypadku liceów i techników oraz **do 6 dni** w przypadku szkół branżowych. Często wykorzystuje się je np. w dni, kiedy w szkole odbywają się egzaminy, w dni świąt religijnych niebędących dniami wolnymi lub w inne dni, jeżeli jest to uzasadnione organizacją pracy szkoły.

Ponadto zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 11 sierpnia 2017 w sprawie organizacji roku szkolnego z późn. zm., dyrektor może ustalić (po zasięgnięciu opinii rady szkoły lub rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego i za zgodą organu prowadzącego) dodatkowe dni wolne dyrektor, które muszą potem zostać odpracowane w wyznaczone soboty.

23. Płatne wyjścia, wycieczki, zajęcia

Zgodnie z art. 70 Konstytucji **nauka w szkołach publicznych** (z określonymi wyjątkami) **jest bezpłatna**. Szkoła nie ma zatem prawa zmuszać do udziału w płatnych wyjściach, wycieczkach lub zajęciach. Oczywiście może takie organizować i dla uczniów niechących płacić organizować inne, bezpłatne, zajęcia.

24. Używane podręczniki

Zgodnie z art. 22b ustawy Prawo oświatowe **dyrektor ma obowiązek podejmować działania w celu umożliwienia obrotu używanych podręczników**.

25. Miejsce na książki

Zgodnie z § 4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z późn. zm., dyrektor **zapewnia uczniom miejsce na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych**.

26. Drzwi wejściowe

Drzwi wejściowe do szkoły nie mogą być zamykane w taki sposób i w takim czasie, że np. spóźnieni **uczniowie nie mogą wejść do szkoły**. To samo się tyczy drzwi do sali lekcyjnej. Uniemożliwienie wejścia do szkoły lub do sali lekcyjnej podczas zajęć można bowiem traktować jako naruszenie **prawa do nauki**, wynikającego z art. 70 Konstytucji.

27. Drzwi ewakuacyjne

Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt. 14 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 7 czerwca 2010 w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów z późn. zm., **zabrania się zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe otwarcie w razie potrzeby ewakuacji.** W związku z tym każde drzwi ewakuacyjne powinny być przez cały czas działania szkoły otwarte (tzn. nie zamknięte na klucz) lub powinien być w ich pobliżu umieszczony klucz umożliwiający ich szybkie otwarcie. Jeżeli szkoła nie zapewnia bezpieczeństwa przeciwpożarowego, np. uniemożliwiając ewakuację przez drzwi ewakuacyjne, można zgłosić to do odpowiedniej jednostki straży pożarnej. Uwaga: Nie zalecamy zgłaszać tego na numer alarmowy! Można zgłosić bezpośrednio do właściwej jednostki pisemnie lub ewentualnie telefonicznie dzwoniąc na numer bezpośrednio do tej komendy.

28. Temperatura na zajęciach

Zgodnie z § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z późn. zm., **w pomieszczeniach, w których odbywają się zajęcia temperatura nie może wynosić poniżej 18 °C.** W razie niemożliwości zapewnienia tej temperatury dyrektor ma obowiązek zawiesić zajęcia i powiadomić organ prowadzący. Jednocześnie należy zauważyć, że mowa o temperaturze w pomieszczeniach. Nigdzie nie ma określonej temperatury minimalnej pozwalającej prowadzić zajęcia (wf) na dworze. **Zajęcia wf mogą się więc na dworze odbywać przez cały rok**, w tym w zimie, niezależnie od temperatury.

29. Procedury organizacji matury/egzaminu ósmoklasisty

Bardzo szczegółowe procedury organizacji egzaminu ósmoklasisty/maturalnego są zawarte w komunikacie CKE o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty/maturalnego dostępnym na stronie CKE pod adresami:

<https://cke.gov.pl/egzamin-maturalny/egzamin-w-nowej-formule/komunikaty-i-informacje/>
(egzamin maturalny),

<https://cke.gov.pl/egzamin-osmoklasisty/harmonogram-komunikaty-i-informacje/>
(egzamin ósmoklasisty)

oraz w **informatrach** o egzaminach dostępnych pod adresami:

<https://cke.gov.pl/egzamin-maturalny/egzamin-w-nowej-formule/informatory/>
(egzamin maturalny),

<https://cke.gov.pl/egzamin-osmoklasisty/informatory/>
(egzamin ósmoklasisty).

30. Samorząd uczniowski

Zgodnie z art. 85 ustawy Prawo oświatowe:

- o regulamin samorządu jest uchwalany (zatwierdzany) w ogólnoszkolnym głosowaniu równym, tajnym i powszechnym
- o **samorząd ma prawo do wyboru swojego opiekuna.**

31. Statut szkoły

Statut szkoły (dla dzieci) zawiera między innymi:

- organy szkoły oraz ich szczegółowe kompetencje, a także szczegółowe warunki współdziałania organów szkoły oraz sposób rozwiązywania sporów między nimi;
- organizację pracy szkoły,
- zakres zadań nauczycieli, w tym nauczyciela wychowawcy i nauczyciela bibliotekarza, oraz innych pracowników szkoły, w tym także zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, a także sposób i formy wykonywania tych zadań dostosowane do wieku i potrzeb uczniów oraz warunków środowiskowych szkoły;
- szczegółowe warunki i **sposób oceniania wewnątrzszkolnego uczniów**, o którym mowa w art. 44b ustawy o systemie oświaty;
- organizację dodatkowych zajęć dla uczniów, zwiększających szanse ich zatrudnienia, jeżeli szkoła takie zajęcia prowadzi;
- organizację wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, z wyjątkiem szkoły artystycznej;
- **prawa i obowiązki uczniów**, w tym przypadki, w których uczeń może zostać skreślony z listy uczniów szkoły, a także **tryb składania skarg w przypadku naruszenia praw ucznia**;
- **rodzaje nagród** i warunki ich przyznawania uczniom oraz tryb wnoszenia zastrzeżeń do przyznanej nagrody;
- **rodzaje kar** stosowanych wobec uczniów oraz tryb odwoływania się od kary;
- przypadki, w których dyrektor szkoły podstawowej może wystąpić do kuratora oświaty z wnioskiem o przeniesienie ucznia do innej szkoły;
- formy opieki i pomocy uczniom, którym z przyczyn rozwojowych, rodzinnych lub losowych jest potrzebna pomoc i wsparcie;
- organizację biblioteki szkolnej oraz warunki i zakres współpracy biblioteki szkolnej z uczniami, nauczycielami i rodzicami oraz innymi bibliotekami;
- organizację internatu, o ile został w szkole zorganizowany;
- organizację współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży;
- organizację i formy współdziałania szkoły z rodzicami w zakresie nauczania, wychowania, opieki i profilaktyki;

Statut uwzględnia obowiązki ucznia w zakresie:

- **właściwego zachowania** podczas zajęć edukacyjnych;
- usprawiedliwiania, w określonym terminie i formie, nieobecności na zajęciach edukacyjnych, w tym formy usprawiedliwiania nieobecności przez osoby pełnoletnie;
- przestrzegania **zasad ubierania się** uczniów na terenie szkoły lub noszenia na terenie szkoły jednolitego stroju (mundurka)
- przestrzegania **warunków wnoszenia i korzystania z telefonów komórkowych** i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły (nie można więc całkowicie zakazać wnoszenia telefonów);
- właściwego zachowania wobec nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz pozostałych uczniów.

Wypisane (wybrane) elementy statutu szkoły wynikają z [art. 98](#) i [art. 99](#) ustawy Prawo oświatowe.

Statut szkoły powinien być dostępny na stronie BIP szkoły.

32. Prawo rodziców do wglądu w oceny

Zgodnie z art. 44e ust. 2 ustawy o systemie oświaty oceny są jawne dla uczniów i jego rodziców. Nie ma więc możliwości pozbawienia rodziców prawa wglądu w oceny przez ucznia pełnoletniego.

33. Kto może pomóc?

W razie różnych problemów dotyczących podejścia nauczycieli do ucznia oraz praw ucznia w szkole należy rozważyć rozmowę z:

- wychowawcą
- pedagogiem
- rzecznikiem praw ucznia, o ile taki istnieje
- samorządem uczniowskim
- wicedyrektorem
- dyrektorem.

Nadzór pedagogiczny nad szkołą sprawuje dyrektor szkoły oraz kuratorium oświaty.

34. Wniosek do kuratorium oświaty

W ostateczności, o pomoc z problemami w szkole takimi jak łamanie praw ucznia, niezgodne z prawem przepisami szkolnymi, można zgłosić się do **kuratorium oświaty**.

We wniosku do kuratora oświaty należy umieścić: datę wysłania pisma, nadawcę (imię, nazwisko i adres), odbiorcę (kurator oświaty wymieniony z nazwiska), przedmiot wniosku, uzasadnienie (opis problemu) i podpis. Wniosek można wysłać listem (zwykle mimo wszystko należy podać adres, można ewentualnie spróbować poprosić o przesłanie odpowiedzi wyłącznie mailem) lub przez platformę ePUAP.

Kuratoria nie mają obowiązku rozpatrywać wniosków anonimowych, stąd ważne jest, aby się podpisać. Dla pewności w razie potrzeby warto dopisać, że prosimy aby kuratorium nie udostępniało naszych danych organom szkoły.

Kuratorium standardowo na odpowiedź ma miesiąc.

Przykładowy wniosek – dotyczący sprawdzenia zgodności z prawem statutu w zakresie warunków uzyskiwania oceny celującej – znajduje się na kolejnej stronie.

Przykładowy wniosek do kuratorium:

Szczecin, 20 lutego 2020

Marcisław Statutowicz
ul. Szkolna 0/0
07-000 Szczecin
marcislawstatutowicz@kogutorium.org

Sz.P.
Magdalena Zarębska-Kulesza
Zachodniopomorski Kurator Oświaty

Wniosek

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe zwracam się z wnioskiem o zbadanie zgodności z prawem jednego z postanowień Statutu Któręgośtam Liceum Ogólnokształcącego w Szczecinie (dalej jako: "Statut") oraz uchylenie postanowień sprzecznych z obowiązującym prawem.

Uzasadnienie

Przepisy §21 ust. 37 pkt. 1 Statutu szkoły (uchwalonego 32.01.2020) wydają się nie spełniać art. 44b ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

Wskazane przepisy określają wymogi, które uczeń powinien spełniać, by otrzymać celującą roczną lub semestralną ocenę z przedmiotu szkolnego. W wymogach na ocenę celującą określono, że uczeń powinien posiadać wiedzę i umiejętności z przedmiotu znacznie wykraczające poza przyjęty program nauczania. Postanowienie takie jest sprzeczne z art. 44b ust. 3 ustawy o systemie oświaty. Zgodnie z art. 44b ust. 3 ustawy bowiem ocenianie osiągnięć edukacyjnych odbywa się w odniesieniu do wymagań określonych w podstawie programowej oraz przyjętym programie nauczania. Niezasadne jest więc wymaganie na jakąkolwiek ocenę umiejętności i wiedzy wykraczających poza podstawę programową lub przyjęty w szkole program nauczania z przedmiotu. Takie stanowisko również przedstawił Świętokrzyski Kurator Oświaty Kazimierz Mądzik w komunikacie z 21 września 2016: <https://kuratorium.kielce.pl/13350/komunikat-przypominajacy-o-koniecznosci-przestrzegania-prawa-oswiatowego-przez-nauczycieli/>.

W związku z wyjaśnionymi wyżej wątpliwościami co do zgodności postanowień Statutu z obowiązującym prawem, proszę o ich sprawdzenie oraz podjęcie odpowiednich kroków.

Z poważaniem
Marcisław Statutowicz

35. Wniosek do sanepidu

W razie problemów dotyczących bezpieczeństwa i higieny zwykle należy zgłosić się do **sanepidu**, tzn. inspektoratu sanitarnego.

Wniosek do sanepidu wysyłamy tak samo jak do kuratorium. W praktyce, co prawda, często wystarczy wysłać maila i nie trzeba podawać adresu fizycznego – nie ma jednak reguły, teoretycznie dalej jest on wymagany.

Na odpowiedź inspektorat standardowo ma miesiąc. W praktyce, często odpowiedź przychodzi dużo szybciej.

Szkoły podstawowe podlegają pod powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne (PSSE), zaś szkoły ponadpodstawowe (licea, technika, szkoły branżowe) pod wojewódzkie (WSSE). Mapa stacji sanitarno-epidemiologicznych znajduje się pod adresem <https://gis.gov.pl/mapa/>.

Przykładowy wniosek do sanepidu w zakresie niewłaściwego utrzymania toalet w szkole (np.: brak mydła, papieru toaletowego, ciepłej wody, zamków w drzwiach kabin) znajduje się poniżej.

Przykładowy wniosek do sanepidu:

Szczecin, 20 lutego 2020

Regina Brudna
ul. Czysta 3/4
07-007 Szczecin
brudnaregina@kogutorium.org

Wojewódzka Stacja Sanitarno Epidemiologiczna
w Szczecinie
ulica Sanitarna 1
00-007 Szczecin

Wniosek

Zwracam się z wnioskiem o ponowne przeprowadzenie kontroli w zakresie warunków sanitarno-technicznych pomieszczeń i wyposażenia toalet w Którymś Liceum Ogólnokształcącym, ulica Jakaśtam 9/11 00-666 Szczecin.

Uzasadnienie

Toalety we wspomnianej szkole nie są odpowiednio wyposażone i utrzymywane. Korzystanie z toalet jest utrudnione, gdyż w większości kabin WC zamki w drzwiach są niesprawne. Nie są one możliwe do użytku od dłuższego czasu. Zgodnie z rozporządzeniem MEN (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.), „urządzenia sanitarnohigieniczne są utrzymywane w czystości i w stanie pełnej sprawności technicznej”. Ponadto w toaletach często brakuje mydła. W związku z powyższymi obserwacjami, proszę o przeprowadzenie kontroli i podjęcie odpowiednich czynności.

Z poważaniem
Regina Brudna

To już jest koniec, nie ma już nic.

© 2020-2022 Kogutorium

www.kogutorium.org

facebook.com/kogutorium

facebook.com/groups/statutawka

Kogutorium to stowarzyszenie z siedzibą w Jaworznie (adres korespondencyjny: skrytka pocztowa nr 115, 71-449 Szczecin UP 41), wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego - nr KRS: 0000911208, akta rejestrowe prowadzone przez Sąd Rejonowy Katowice-Wschód VIII Wydział Gospodarczy, NIP: 6322028935, REGON: 389518882. E-mail: biuro@kogutorium.org

© 2020-2022 Kogutorium